

KİTAP DEĞERLENDİRME

İsmail Doğan, *ATİLLA'NIN TORUNLARI SEKELLER*, Yeni Avrasya yayınları, Ankara 2005, 147 s.

Türk dili, Türk dünyası ve Türk kültür ve medeniyetiyle ilgilenenler değerli bilim adamı Dr. İsmail Doğan'ın: *Yabancı Ülkelerde Yayınlanmış Türkoloji ile İlgili Makaleler Bibliyografyası*, (I. Baskı Ankara, 1990; Genişletilmiş II. Baskı. Ankara, 2004); *Mülteci Kamplarından Karaçay-Malkar Türkçesi Mektupları*, (Konya, 1992); *Divan-ı Türki*, (*Azerbaycan Türkçesi ile*) (Bakü, 1998); *Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri (Müşterek)* (Trabzon, 2000); *Malatya Mutfak Kültürü*, (Ankara 2002); *Kuzey Kafkasya'da Göktürk (Runik) İşaretli Eserler Albümü*, (Ankara, 2000); *Doğu Avrupa'daki Göktürk (Runik) İşaretli Eserler Albümü*, (Ankara, 2002) adlı eserlerini hatırlayacaklardır. Sayın Doğan, anılan bu eserlerinin yanı sıra Türkoloji alanında her biri birbirinden orijinal 50'ye yakın makale ve bildirisinin de sahibidir.

Türk dünyasının modern seyyahlarından Dr. İsmail Doğan, “zor olanı başarmayı erdem sayan, araştırma ve incelemelerini daha ziyade yerinde (alandaki) yapmayı tercih eden Türkologlarımızdan. Onun son yıllarda Sakalar, Hunlar, Macarlar, Bulgarlar, Sekeller, Mayalar, Etrüksler, Olmekler, Kızılderililer, İnkalar üzerinde bilimsel araştırma ve incelemeler yaptığı, konferanslar verdiği de bilinmektedir. Sayın Doğan'ın söz konusu çalışmalarının ürünü olan eserler yayımlanmaya başladı. *Atilla'nın Torunları Sekeller*, Ahmet Yesevi Üniversitesi Yayınları Türklük Bilimi Araştırmaları Serisi'nden çıktı. Mayalar ve Türklük, Karşılaştırmalı Türk Maya Sanatı adlı eserleri ise yayımlanmak üzere.

Dr. İsmail Doğan'ın hazırlamış olduğu Atilla'nın Torunları Sekeller adlı kitap esas itibarıyla şu bölümlerden oluşmaktadır: Çalışmanın iç kapaklığını takip eden sayfada eserin ISBN numarasına, basıldığı yayınevi ve matbaa ile ilgili bilgilere yer verilmiş; devam eden sayfa ise, “ithaf” için ayrılmıştır: “Eşiğine himmet diye vardığımızda, bilim asamızı Kafkasyaya atıp, zor zamanlarımda Tanrı Dağı misali ardımda duran; Türk Dünyası-

sının Kara Kamı Hocam Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun'a ithaf olunur”

Eserde sonra sırasıyla: İçindekiler (s. 5-6), Ahmet Yesevi Türk Kazak Üniversitesi Mütevelli Heyeti Başkanı Sayın Namık Kemal ZEYBEK'in takdimi: Birkaç Söz (s. 7-8) ve yazarın ön sözü: Söz Başı (9-10) gelir. Sayın Namık Kemal Zeybek'in takdiminde büyük Atatürk'ün “Hakikat Nerede?” başlıklı şiirine yer vermesi de son derece anlamlıdır.

Çalışma, esas itibarıyla iki ana bölümden oluşmaktadır: Birinci bölümde; Sekel Adı (s.11), Sekeller Kimdir? (s.13-18), Sekelleri Oluşturan Boylar (s.19-34), Sekel Yerleşimleri (s. 34-39), Sekellerin Tarih Sahnesine Çıkışları (s.39-41), Sekellerde Eğitim ve Kültür (s. 41-42), Sekel Yazısı (s. 42-44), Sekel Efsaneleri (s. 45-), Sekel Aile Sistemi (s. 46), Sekellerin Dinî İnanışları (s. 46-47), Sekellerin Geçim Kaynakları (s. 48-49) ve faydalanılan eserlerin dışında şimdiye kadar konuyla ilgili yapılmış çalışmaları da içeren Bibliyografya yer almaktadır.

İkinci bölümünde ise: Fotoğraflarla Sekeller (s. 53-147), Sekel Yerleşim Yerleri (s. 54-60), Sekel Evleri (s. 61-68), Sekel Evlerinde Kapı ve Pencereler (s. 69-80), Sekel Mezarlıkları (s. 81-84), Sekellerde Hayvancılık (s.85-92), Sekel El Sanatları (s. 93-106), Sekel Kilimleri (s. 107-116), Sekel Nakış ve Motifleri (s.117-132), Sekel Yazısı (s. 133-142) ve Sekel Adet ve Gelenekleri (s.143-147) başlıkları altında, araştırma ve incelemeyle ilgili belge niteliği taşıyan 123 fotoğraf dikkatlere sunulmuştur.

Alanında büyük bir boşluğu dolduracağına ve bundan sonra yapılacak çalışmalara da birçok bakımdan örnek ve kaynak teşkil edeceğine inandığımız bu değerli eseri hazırlayan Dr. İsmail Doğan'ı ve eseri yayımlayan Ahmet Yesevi Üniversitesi Yetkililerini (başta Namık Kemal Zeybek olmak üzere) candan kutluyor; Türklük Bilimi Araştırmaları Serisi'nin diğer eserlerini sabırsızlıkla bekliyoruz.

Osman Mert

Cengiz Alyılmaz, ORHUN YAZITLARININ BUGÜNKÜ DURUMU, Kurmay Yayınları, Ankara, 2005, VIII + 273 s.

Türkçenin en eski yazılı belgelerinden olan Orhun yazıtları üzerinde günümüze kadar yerli ve yabancı birçok bilim adamı araştırma ve inceleme yapmıştır. Yazıtları çözen ilk araştırmacı V. Thomsen¹; yazıtların

¹ V. Thomsen, *Inscriptions de l'Orkhon déchiffrées*, Helsingfors, 1896.